

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 2Csp/15/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223200566
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tomáš Dulina
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:8223200566.6

Rozhodnutie

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Tomášom Dulinom v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtne 48, Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtne 48, Bratislava, proti žalovanému: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXX/X, E., právne zastúpenému: JUDr. Peter Vachan, advokát s.r.o., so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, Žilina, IČO: 47 445 092, o zaplatenie 7 631,07 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu z a m i e t a .

II. Žalovanému p r i z n á v a voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 28.03.2023 sa pôvodný žalobca, obchodná spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 7 631,07 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 02.09.2020 do zaplatenia a nahradiť žalobcovi trovy konania.

2. Žalobu odôvodňoval tým, že Žalobca a Žalovaný uzatvorili spolu dňa 12.12.2016 zmluvu o pôžičke č. 7174100 / 1620006514 (evidenčné číslo zmluvy/ príd. autorizačný kód), na základe ktorej poskytol Žalobca Žalovanému pôžičku vo výške 10000 Eur („Schválená výška pôžičky“). Podľa zmluvy o pôžičke mal Žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 120 mesačných splátkach v sume 160,4 Eur, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 19248 Eur. Do dnešného dňa uhradil Žalovaný z vyššie uvedenej zmluvy sumu 7310,8 Eur. Vzhľadom na to, že Žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, Žalobca v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia, listom z dňa 26.06.2020 – Predžalobná upomienka, vyzval Žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol Žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne Žalobca Žalovaného upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, Žalobca bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil. Žalobca využil oprávnenie v zmysle vyššie uvedeného ustanovenia a dňa 19.08.2020 úver zosplatiť, o čom bol Žalovaný informovaný listom z dňa 27.08.2020 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Ku zosplateniu samotnému došlo až po márnom uplynutí dostatočne dlhej dodatočnej lehoty na plnenie, a to vo vzťahu ku splátke splatnej bezprostredne pred zosplatením. Splátka uvedená v Predžalobnej upomienke je len najstaršou omeškanou splátkou, táto však neurčuje začiatok plynutia premičacej lehoty. Neuhradením aspoň splátky uvedenej v Predžalobnej upomienke sa Žalovaný dostal do omeškania viac než 3 mesiace, a teda súčasne Žalobcovi vzniklo v zmysle § 53 ods. 9 ObčZ oprávnenie vyhlásiť dlh za splatný v celom rozsahu naraz. Keďže ku zosplateniu dlhu nedochádza automaticky priamo zo zákona, v zmysle zákonnej úpravy musel Žalobca počkať na vznik potrebnej dĺžky omeškania dlžníka. K uvedenému poukazuje na uznesenie Krajského súdu v

Banskej Bystrici Sp.zn.: 16Co/33/2018 a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne Sp.zn: 17Co/447/2016. Do dnešného dňa Žalovaný dlžné splátky neuhradil. Právo žalobcu na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti upravuje čl. 9.2 zmluvných podmienok. Celkový dlh Žalovaného ku dňu podania návrhu predstavuje sumu 7631,07 Eur. Žalobca si týmto zároveň uplatňuje zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde bežná doba doručenia je 5 dní. V zmysle čl. 15.2 sa zásielka považuje za doručenú piatym dňom od podania na poštovú prepravu. Zmluvnú pokutu, evidovanú v priloženom Prehľade splátok a úhrad v stĺpci „Pokuta“ v sume 932,35 Eur, si Žalobca v tomto konaní neuplatňuje. Ku dňu podania žalobného návrhu mal Žalovaný uhradiť sumu 14941,87 Eur /označené v Prehľade splátok a úhrad ako stĺpec „Splátka“/. Uvedenú sumu (ďalej ako „istina“) tvorí: súčet predpísaných splátok do zosplatnenia dlhu („suma splátok“) a suma po zosplatnení: Počet splátok Výška splátky Suma splátok (počet*výška) Suma po zosplatnení Spolu Istina (Eur) 43 160,4 6897,2 8044,67 = 14941,87 Ku dňu podania žalobného návrhu Žalovaný uhradil sumu 7310,8 Eur, ktoré sú riadnymi splátkami poskytnutého finančného plnenia. Uvedená suma je v Prehľade splátok a úhrad evidovaná v stĺpci „Úhrada“. Istina - Úhrady = Žalovaná suma - 14941,87 Eur - 7310,8 Eur = 7631,07 Eur Zostatok pohľadávky evidovaný v Prehľade splátok a úhrad /stĺpec „Zostatok“/ vo výške 8563,42 Eur, zahŕňa aj zmluvnú pokutu vo výške 932,35 Eur /stĺpec „Pokuta“/, ktorú si Žalobca v tomto konaní neuplatňuje.

3. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca v žalobe označil a v prílohe predložil zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 1620006514, zmluvné podmienky, predžalobnú upomienku s doručenkou a oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru (bez doručenky), Notársku zápisnicu a Prehľad splátok a úhrad.

4. Uznesením zo dňa 21.08.2023, č.k. 2Csp/15/2023 - 78 súd zamietol návrh Občianskeho združenia Všeobecná ochrana práv a spotrebiteľov, so sídlom Šafárikovo námestie 7, Bratislava, IČO: 42 362 962 na jeho príbratie do konania ako osobitného subjektu na strane žalovaného.

5. Uznesením súdu zo dňa 31.10.2023, č.k. 2Csp/15/2023 - 102 bolo pripustené, aby namiesto pôvodného žalobcu do konania na strane žalobcu vstúpila Intrum Slovakia, s.r.o., so sídlom Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154.

6. Žalovaný dňa 20.06.2023 doručil tunajšiemu súdu vyjadrenie k podanej žalobe a jej v prílohách, v ktorom uviedol, že žalobca v podanom žalobnom návrhu neuviedol, akým spôsobom bola overená bonita klienta. Žalobca nepreukázal, že by nárok na zaplatenie nákladov na vymáhanie pohľadávky označený v prehľade úhrad a splátok ako MP3 bol v súlade so zákonom. Žalobca nepredložil žiadne listinné dôkazy, ktoré by preukazovali vznik nákladov na vymáhanie pohľadávky a v tejto časti žalobného návrhu neuniesol dôkazné bremeno. Podľa názoru žalovaného zo strany žalobcu neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalobca nepredložil doručenkou k oznámeniu o vyhlásení okamžitej splatnosti. Žalobca v podanom žalobnom návrhu uvádza, že najskôr zaslal žalovanému predžalobnú upomienku a následne oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti dlhu. Takéto oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru, nemôže spôsobiť žiadne právne následky, keďže žalobca nepredložil doručenkou k tomuto oznámeniu. Na základe uvedených skutočností žalobca nebol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Keďže žalobca nepredložil listinný dôkaz o tom, že sa oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dostalo do sféry dispozície žalovaného, žalobca nepreukázal, že žalovaným mal objektívnu možnosť oboznámiť sa s obsahom prejavu vôle v ňom vyjadrenej a preto neboli splnené podmienky pre vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Taktiež zo strany žalobcu nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru do zročnosti najbližšej nasledujúcej splátky v zmysle § 565 posledná veta Občianskeho zákonníka. Na základe uvedených skutočností žalovaný navrhuje, aby súd zamietol žalobný návrh v celom rozsahu ako nedôvodný a priznal žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

7. Pôvodný žalobca vo vyjadrení doručenom tunajšiemu súdu dňa 19.07.2023 uviedol, že žalovanému = Žiadateľovi bol poskytnutý spotrebiteľský úver. Žiadateľ uviedol na žiadosti priemerný čistý mesačný príjem vo výške 1 400.00 €. Príjem bol preukázaný výpisom z účtu za mesiac 11/2016, kde je príjem vo výške 1495,85€ . Žiadateľ uviedol rodinný stav: ženatý a počet nezaopatrených detí: 0. Žiadateľ uviedol mesačné finančné náklady na zmluve vo výške 152,- €. Pre zistenie skutočných finančných nákladov klienta bol vykonaný dopyt do registra NRKI zo dňa 12.12.2016, ktorým boli zistené reálne mesačné finančné náklady v registri NRKI vo výške 477,- €. Žiadateľ uviedol iné mesačné výdavky

vo výške 50,- €, ktoré sa nezapočítavali. Životné minimum bolo vo výške 198.09 €. Životné minimum pre všetky nezaopatrené deti vo výške 0,- €. Následne bol vykonaný prepočet schopnosti splácať: Rodné číslo klienta 7106148588 Meno a priezvisko klienta A. B. Číslo žiadosti 1620006514 Evidenčné číslo zmluvy 7174100 PRÍJMY Žiadateľ Príjem klienta 1400,00 VÝDAVKY Iné mesačné výdavky (napr. SIPO, náklady na bývanie, telefón - klientom uvedené) 50,00 Mesačné finančné náklady (splátky úverov, hypoték lízingov - klientom uvedené) 152,00 Počet nezaopatrených detí 0 Životné minimum žiadateľa 198,09 Životné minimum všetky nezaopatrené deti 0,00 Mesačné splátky klienta uvedené v registri NRKI (splátkové operácie) 464,00 Mesačné splátky klienta uvedené v registri NRKI (kreditné operácie vrátane stavebných úverov, ktoré sa nachádzajú v kreditných operáciách) 13,00 VÝSLEDOK Príjem - Výdavky 572,91 Splátka žiadaného úveru 160,40 Keďže výsledkom porovnania Príjmov a Výdavkov je suma vyššia ako je výška schválenej splátky, žiadosť bola schválená. Žalobca taktiež poukazuje na tú skutočnosť, že žalovaný žiadnym spôsobom neinformoval žalobcu o zmene finančných pomerov, ktoré by znemožnili žalovanému riadne splácanie poskytnutého úveru. Rovnako tak zo strany žalovaného nebola prednesená žiadosť o prípadné zníženie mesačnej splátky, ktorú by žalobca posúdil a so žalovaným dohodol nové podmienky splácania. Žalobca vo vzťahu k položke MP3, teda nákladom spojených s vymáhaním pohľadávky uvádza, že žalobca si v tomto konaní uplatňuje MP3 vo výške 0,- Eur, pričom táto skutočnosť je uvedená aj v samotnej žalobe. Vo vzťahu k otázke vyhlásenia okamžitej splatnosti dlhu žalobca uvádza, že v konaní dodržal všetky zákonom stanovené predpoklady, a to vzhľadom na existenciu dohody o zosplatnení dlhu v zmysle čl. 9 bod 9.2 zmluvných podmienok, zaslanie výzvy pred zosplatnením a dodržanie zákonnej 90-dňovej lehoty v súvislosti s omeškaním žalovaného. Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti dlhu bolo zasielané žalovanému len obyčajnou poštou, nakoľko pred zosplatnením bola žalovanému adresovaná výzva aj s doručenkou, v rámci ktorej bol žalovaný upozornený na možnosť zosplatnenia dlhu v prípade neuhradenia dlžných splátok. K otázke zosplatnenia však uvádzame, že žalovaný sa mohol o zosplatnení dozvedieť najneskôr doručením podanej žaloby. Žalobca uvádza, že predmetná listina má len deklaratórny charakter a jej účinky spätne nastanú momentom oboznámenia sa žalovaného s jej obsahom. Na základe uvedených skutočností žalobca navrhuje súdu, aby vyhovel podanej žalobe v zmysle žalobného petitu a priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu. K vyjadreniu priložil výsledok dopytu do NRKI a neúplný výpis (1 z 3 strán) z účtu žalovaného s konečným stavom ku dňu 30.11.2016.

8. Žalovaný vo vyjadrení doručenom tunajšiemu súdu dňa 25.07.2023 uviedol, že spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje, avšak táto povinnosť nezbavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečiť ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Veriteľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť, stravu, príp. nezaopatrené deti). Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 ZoSÚ, t.j. „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Pri získavaní relevantných informácií pritom veriteľ musí vychádzať nielen z informácií dodaných spotrebiteľom (ktoré majú byť aj preukázané relevantnými listinami), ale aj z informácií, ktoré veriteľ získava z iných dostupných zdrojov, tak aby získal objektívny obraz o finančnej situácii spotrebiteľa. Veriteľ vyššie uvedeným spôsobom nepostupoval, čím hrubým spôsobom porušil svoje povinnosti stanovené v § 7 ods. 1 ZoSÚ. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ sa úver považuje v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ za bezúročný a bez poplatkov a zároveň veriteľ nebol oprávnený vyžadovať od žalovaného jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Žalovaný poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 11Co/2/2019-106 zo dňa 27.11.2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/171/2016 zo dňa 27.10.2016. V zmluve je v článku II. Údaje o zamestnaní a finančnej situácii uvedené „Iné mesačné výdavky (napr. SIPO, náklady na bývanie, telefón) a tiež mesačné finančné výdavky (napr. splátky úverov, hypoték a lízingov) nie je uvedená žiadna suma. Uvedené údaje sú nepravdivé a nereálne, keďže žalovaný mal minimálne náklady na bývanie. Na základe uvedeného možné dospieť k záveru, že údaje o príjmoch a výdavkoch žalovaného v čase uzatvorenia zmluvy žalobca nemal k dispozícii, žalobca reálne neposúdil aká finančná čiastka ostane žalovanému po odpočítaní všetkých nákladov na živobytie spolu s mesačnou splátkou za úver k dispozícii. Navyše údaje z výpisu z registra klientskych informácií sú neúplné, nič nehovoriace, teda právny predchodca

žalobcu ani z týchto údajov nemohol mať vedomosť o príjmoch žalovaného. Poukazujúc na uvedené skutočnosti možno dospieť k záveru o nedostatočnom zisťovaní bonity žalovaného a o hrubom porušení povinnosti žalobcu podľa § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Obligatórnou náležitosťou v zmysle § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu podpisu zmluvy bola aj úrokovú sadzba spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru. Z dikcie daného ustanovenia vyplýva, že obligatórnou náležitosťou nie je len uvedenie úrokovej sadzby, ale aj ďalších náležitostí vzťahujúcich sa k úrokovú sadzbu. K striktnému výkladu citovaného zákonného ustanovenia sa vyjadril aj Krajský súd Žilina vo svojom rozsudku zo dňa 26.02.2020 sp. zn. 7Co/252/2019. Keďže žalobca nepreukázal doručenie oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru a zároveň mimoriadna splatnosť úveru nebola vyhlásená do zročnosti najbližšej nasledujúcej splátky, neboli splnené podmienky v zmysle § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka a preto žalobca nemá nárok na splátky, zročnosť ktorých nastane po vyhlásení rozsudku, keďže v tejto časti bola žaloba podaná predčasne. Na základe uvedených skutočností žalovaný navrhuje, aby súd zamietol žalobný návrh v celom rozsahu ako nedôvodný a priznal žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

9. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie na deň 29.01.2024. Strany ani ich zástupcovia sa nariadeného pojednávania nezúčastnili, svoju neúčasť včas neospravedlnili a nežiadali o odročenie pojednávania, preto súd podľa § 180 Civilného sporového poriadku rozhodol o tom, že pojednávanie uskutoční v ich neprítomnosti, nakoľko nebol daný návrh ani dôvody odročenia pojednávania v zmysle § 183 a § 184 CSP.

10. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a písomných vyjadrení strán sporu, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom všetkých listinných dôkazov predložených žalobcom, pričom vykonanie žiadneho z dôkazov nebolo žalovanými namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné a sám žalovaný žiadne dôkazy nenavrhoval a zistil tento skutkový stav:

11. Na základe vykonaného dokazovania súd považoval za nesporné, že právny predchodca žalobcu - Všeobecná úverová banka a. s., uzavrel dňa 12.12.2016 so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 1620006514, pričom veriteľ, teda právny predchodca žalobcu, poskytol žalovanému bezúčelový úver vo výške 10 000 eur, so štandardnou mesačnou splátkou 160,40 eur. Ďalej zmluva obsahuje nasledovné údaje: Celkové náklady spotrebiteľa 9 248 eur, Celková čiastka 19 248 eur, Sadzba poistenia 0,00 %, Počet splátok 120, RPMN 15,90 %, Prvá splátka splatná dňa 20.01.2017, Odplata 15,90 %, Priemerná hodnota RPMN 9,27 %, Fixná ročná úroková sadzba 15,90 %, Termín konečnej splatnosti dňa 20.12.2026, Najvyššia prípustná výška odplaty 20,00 %. Splátky splatné vždy 20. dňa v mesiaci. Zmluva trvá do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa zmluvy. K pomerom spotrebiteľa sa v zmluve uvádza, že je ženatý, nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť, je zamestnaný s priemerným čistým mesačným príjmom 1 400 eur, mesačné finančné výdavky (napr. splátky úverov, hypoték, lízingov) predstavujú sumu 150 eur, iné mesačné výdavky (napr. SIPO, náklady na bývanie, telefón) predstavujú sumu 50 eur.

12. V zmysle bodu 9.2 zmluvy o spotrebiteľskom úvere je následkom nesplácania spotrebiteľského úveru vyhlásenie okamžitej splatnosti pôžičky: Spoločnosť je oprávnená v prípade riadneho a včasného nesplácania splátok pôžičky žiadať od klienta zaplatenie celej pohľadávky Spoločnosti, ktorá sa stane okamžite splatnou (vyhlásiť okamžitú splatnosť pôžičky), ak je Klient v omeškani s úhradou jednej splátky alebo čiastočného plnenia jednej splátky počas obdobia dlhšieho ako 3 mesiace, a to za podmienok ustanovených v § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Súčasťou dokumentu je aj splátkový kalendár úveru počnúc prvou splátkou dňa 20.01.2017 a končiac splátkou dňa 20.12.2026.

13. Na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok bola pohľadávka právneho predchodcu žalobcu voči žalovanému ku dňu 21.09.2023 postúpená na spoločnosť Intrum Slovakia, s.r.o., ktorá so vstupom do tohto konania súhlasila.

14. Podľa prehľadu splátok a úhrad žalovaný uhradil spolu na úver celkom sumu 7 310,80 eur.

15. Zo žalobcom predložených Štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere zo dňa 12.12.2016, týkajúcich sa zmluvy ev. č. 1620006514 vyplýva, že na základe predmetnej zmluvy došlo zo strany právneho predchodcu žalobcu k poskytnutiu bezúčelového spotrebiteľského úveru vo výške 10 000 eur, prevodom na účet spotrebiteľa. Zmluva je uzatvorená na dobu určitú s termínom konečnej splatnosti úveru dňa 20.12.2026. Úver je splácaný mesačnými anuitnými splátkami: mesačná splátka vo výške 160,40 eur, počet splátok 120 s termínmi splátok do 20. dňa príslušného kalendárneho mesiaca. Celková čiastka, ktorú bude spotrebiteľ musieť zaplatiť je 19 248 eur. Úroková sadzba spotrebiteľského úveru je 15,90 % ročne a totožne je dohodnutá aj RPMN.

16. Z predžalobnej upomienky, ktorú pôvodný žalobca doručil súdu ako prílohu k podanej žalobe vyplýva, že dňa 26.06.2020 vyzval veriteľ dlžníka, aby v lehote do 05.08.2020 uhradil omeškané splátky vo výške 421,09 eur. Predžalobná upomienka bola žalovanému doručená dňa 06.07.2020. Z oznámenia o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 27.08.2020 vyplýva, že uvedeným dňom žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru č. zmluvy 7174100 a od žalovaného žiadal zaplatiť sumu 8 627,28 eur. Doručenie tohto oznámenia žalovanému žalobca v konaní nepreukazoval.

17. Podľa predloženého prehľadu splátok a úhrad k zmluve súd zistil, že žalobca predpísal žalovanému splátky v sume po 160,40 eur, pričom žalovaný zaplatil v období od 15.12.2016 do 31.01.2023 spolu sumu 7 310,80 eur. Žalovaný rozsah čerpania ako aj splatenia poskytnutého spotrebiteľského úveru v konaní nespochyboval.

18. Z notárskej zápisnice sp. zn. N XXXX/XXXX, NZ XXXXX/XXXX, F. XXXXX/XXXX z 11.12.2017 súd zistil, že žalobca a obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding a.s., Hlavné nám. 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130 ako aj obchodná spoločnosť VÚB Leasing, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, Bratislava, IČO: 31 318 045 ňou uzavreli projekt rozdelenia zlúčením, na základe ktorého sa pôvodný žalobca stal nástupníckou spoločnosťou po spoločnosti Consumer Finance Holding a.s., Hlavné nám. 12, Kežmarok, IČO: 35 923 130, s výnimkou produktov splátkového predaja QCar a Triangel.

19. Zo žalobcom predloženého výsledku dopytu do NRKI zo dňa 12.12.2016 vyplýva, že žalovaný má v registri 11 záznamov (10 splátkových a 1 kreditnú kartu). Mesačné splátky predstavujú celkovo sumu 477 eur. Pokiaľ ide o záznamy o kontraktach, žalovaný má ohľadom splátkových produktov evidovaných 1 žiadosť, 8 odmietnutých, 5 odvolaných, 5 existujúcich a 5 ukončených záznamov. Evidované sú 2 odmietnuté a jeden existujúci záznam „Kreditné karty a stavebné úvery“.

20. Z predloženého neúplného výpisu z účtu žalovaného vedeného v OTP Banke za obdobie 01.11.2016 – 30.11.2016 vyplývajú nasledovné údaje: začiatkový stav 6,12 eur; kredit spolu 3914,44; debet spolu 3908,21 eur a konečný stav 16,35 eur. Na účet bola dňa 09.11. prijatá platba vo výške 1495,85 eur z protiúčtu Ministerstvo obrany Slovenskej republiky – Úrad správy rozp a toho istého dňa vo výške 1911,64 eur označená ako príkaz na úradu z 17214937; protiúčet: SAMUEL PŠENČÍK. Na výpise sú ďalej evidované úhrady poplatkov vo výške 4,38 eur a jeden výber z ATM G. E. vo výške 700 eur. Súdu bola predložená len strana 1 z 3 predmetného výpisu.

21. Pokiaľ ide o právne posúdenie žalobou uplatneného nároku, bolo potrebné vychádzať z toho, že obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., ktorá bola pôvodným veriteľom v úverovom vzťahu so žalovaným je obchodnou spoločnosťou, ktorej jedným z predmetov podnikania (činnosti) zapísaným v obchodnom registri je poskytovanie úverov z vlastných peňažných zdrojov nebankovým spôsobom. Predmetom zmluvy, ako je to v nej aj výslovne uvedené pri vyznačení druhu úveru bolo dojednanie bezúčelového spotrebiteľského úveru, jednalo sa tu o spotrebiteľský úver, preto súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy a z nej uplatnených nárokov vychádzal z ustanovení ZoSÚ účinného v čase uzavretia zmluvy ako aj zo všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.). Keďže žalobca tvrdil, že uplatňovanú pohľadávku nadobudol od pôvodného veriteľa postúpením, bolo potrebné aplikovať tiež relevantné zákonné ustanovenia o postúpení pohľadávky.

22. Podľa § 1 ods. 2 veta prvá ZoSÚ spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

23. Podľa § 1 ods. 8 ZoSÚ ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

24. Podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

25. Podľa § 7 ods. 2 ZoSÚ spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

26. Podľa § 7 ods. 4 ZoSÚ veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získavať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 15 a 16.

27. Podľa § 7 ods. 16 ZoSÚ veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

- a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a
- b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

28. Podľa § 7 ods. 17 ZoSÚ vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

- a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,
- b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, 17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

29. Podľa § 11 ods. 2 zákona ZoSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihladenia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

30. Osobitné zákonné podmienky postupiteľnosti pohľadávky zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú upravené v § 17 ZoSÚ, ktorý ku dňu 21.09.2023, kedy mala byť predmetná pohľadávka postúpená, tieto podmienky upravoval nasledovne:

31. Podľa § 17 ods. 1 ZoSÚ práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

- a) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu 18b) na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky, a
- b) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

32. Podľa § 17 ods. 2 ZoSÚ práva vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu; to neplatí, ak prechádza alebo sa postupuje pohľadávka so všetkými právami s ňou spojenými a

a) prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a
b) ide o prechod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver na blízku osobu^{21aa)} spotrebiteľa, a to na základe písomnej žiadosti spotrebiteľa.

33. Z uvedených ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch jasne vyplýva zákonná podmienka postupiteľnosti pohľadávky v podobe splatnosti postupovanej pohľadávky.

34. Vychádzajúc z § 7 ZoSÚ je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta veriteľom. Pokiaľ si veriteľ uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na veriteľovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovaného náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z § 7 ZoSÚ. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa dlžníka. Nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zák. č. 110/2006 Z. z. a o priemerných výdajoch obyvateľstva a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (Najvyšší súd ČR pod sp. zn. 33Cdo/2178/2018).

35. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

36. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

37. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách účinného v čase postúpenia pohľadávky na žalobcu, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

38. Výsledky vykonaného dokazovania priviedli súd v danom prípade k záveru, že je potrebné vychádzať z fikcie o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, a to z dôvodu podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ. V zmysle danej právnej úpravy je totiž veriteľ povinný pri poskytnutí spotrebiteľského úveru riadne zistiť bonitu klienta, teda či klient bude schopný splácať úver. Či veriteľ túto povinnosť riadne a v súlade so zákonom splnil musí súd rozhodujúci o žalobe veriteľa o plnenie zosplatnenej istiny, úrokov a ostatného príslušenstva z úveru skúmať vždy. Túto schopnosť veriteľ posudzuje predovšetkým na základe údajov o príjmoch a výdavkoch tak, ako sa to aj uvádza v § 11 ods. 2 ZoSÚ. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti

klienta je teda kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Cieľom zákonodarcu bolo zamedziť zadlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne uhrádzať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver alebo údajmi z príslušných databáz. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie vyhodnotiť a overovať a za dostatočné sa považujú iba také informácie, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Pokiaľ však veriteľ takto nepostupuje, zákonodarcia jasne zadefinoval jeho počínanie ako hrubé porušenie povinnosti a z toho vyvodil sankciu vo forme bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

39. Vzhľadom na jasnú, jednoduchú a zrozumiteľnú zákonnú úpravu v § 7 a § 11 ods. 2 ZoSÚ je povinnosťou každého žalobcu domáhajúceho sa žalobou nárokov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere preukázať splnenie tejto zákonnej povinnosti, teda uviesť skutkové tvrdenia ako konkrétne bola skúmaná bonita žalovaného, s akým výsledkom a označiť a pripojiť dôkazy na preukázanie splnenia tejto zákonnej povinnosti. Bolo na pôvodnom žalobcovi (nehovoriac o tom, že ide o profesionála v oblasti poskytovania úverov), aby súdu predložil všetky zákonom predpokladané dôkazy (teda vrátane výstupov z príslušnej databázy alebo registra) na preukázanie skúmania bonity s odbornou starostlivosťou.

40. Z vykonaného dokazovania súdu je zrejmé, že pri overovaní bonity žalovaného právny predchodca žalobcu disponoval určitými údajmi o výške príjmu žalovaného, ku ktorému predložil neúplný výpis z bankového účtu žalovaného a výstup z lustrácie v NRKI. Nebolo tak preukázané, či s odbornou starostlivosťou pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Postup právneho predchodcu žalobcu pri skúmaní bonity spotrebiteľa preukázaný v konaní sa javí iba ako formálny a nezodpovedajúci odbornej starostlivosti. S odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa.

41. Žalobca síce predložil neúplný výpis z bankového účtu žalovaného a výstup z NRKI, nie je však zrejmé, ako skúmal výdavky žalovaného a jeho celkové úverové zaťaženie, respektíve ako tieto výdavky overil. Iba účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa. Žalobca nepredložil žiadne listiny, ktorými by overil žalovaným uvádzané skutočnosti, nie je teda zrejmé, ako skúmal príjmy žalovaného, výdavky žalovaného a jeho celkové úverové zaťaženie, respektíve ako tieto výdavky overil. Iba účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ.

42. V danom prípade súd nemohol prehliadnuť skutočnosti uvádzané v zmluve o úvere ohľadom dodávateľom zistených pomerov žalovaného. Výdavky žalovaného titulom mesačných výdavkov na položky označené ako „napr. splátky úverov, hypoték, lízingov“ predstavujú podľa zmluvy sumu 150 eur, čo celkom zrejme nezodpovedá realite, keď sám žalobca vo svojom vyjadrení uviedol, že pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa vychádzal ohľadom jeho výdavkov z výstupu z NRKI, z ktorého vyplynulo mesačné úverové zaťaženie žalovaného celkom v sume 477 eur. Pôvodný žalobca už po preskúmaní výstupu z NRKI mohol nadobudnúť pochybnosti o správnosti spotrebiteľom uvádzaných skutočností (prinajmenšom) ohľadom jeho majetkových pomerov a bolo jeho povinnosťou spoľahlivo si overiť správnosť spotrebiteľom uvádzaných údajov, a to so zvýšenou ostražitosťou. Iné mesačné výdavky (napr. SIPO, náklady na bývanie, telefón) predstavujú podľa zmluvy sumu 50 eur, ktorá nie je bližšie špecifikovaná. Právny predchodca žalobcu postupoval nedbanlivo, ak dostatočne neoveril životné náklady a celkovú bonitu spotrebiteľa úverovej zmluvy. Nehovoriac o skutočnosti, že žalobca s povinnosťou postupovať s odbornou starostlivosťou si musel byť vedomý tohto nedostatku. Keďže v danom prípade súd zistil, že z formulárového tlačiva vyplývajú údaje, ktoré však nie je možné preskúmať, posúdiť a objektívne zhodnotiť, keďže žalobca nepredložil žiadne relevantné listinné dôkazy, súd usudzuje, že v danom prípade vychádzal poskytovateľ úveru z neoverených a neúplných informácií

a poskytol úver vo výške 10 000 eur osobe, ktorá nebola schopná preukázať schopnosť platiť úver podľa dohodnutých podmienok, pritom mal skúmať schopnosť splácať úver nielen počas poskytnutia úveru, ale aj počas celého trvania úverového vzťahu. Pokiaľ ide o skúmanie bonity spotrebiteľa pri uzatváraní zmluvy o úvere, aj ohľadom skúmania výšky príjmov spotrebiteľa súd konštatuje hrubé zanedbanie povinnosti dodávateľ skúmať schopnosť veriteľa riadne splácať úver. Dodávateľ vychádzal len z jedného výpisu z účtu spotrebiteľa, z ktorého vyplývala výška jeho príjmu vyplateného od Ministerstva obrany SR – v zmluve označeného ako zamestnávateľ spotrebiteľa. Súd takéto skúmanie príjmov spotrebiteľa nepovažuje za dostatočné, dodávateľ nepreukázal, že by skúmal výšku jeho obvyklého príjmu a ani to, z akých zložiek pozostáva vyplatený príjem z hľadiska posúdenia či nejde o príjem pozostávajúci aj zo zložiek, ktoré žalovanému zamestnávateľ nevypláca pravidelne (odmeny a pod.). Súd zdôrazňuje, že preukázanie výšky len jedného mesačného príjmu neposkytuje dodávateľovi možnosť komplexne posúdiť majetkové pomery spotrebiteľa, ktorému poskytuje úver rozložený až na 120 mesačných splátok. Pozornosti súdu neuniklo ani to, že z predloženého výpisu z účtu (na ktorý je žalovanému vyplácaná mzda) vyplýva, že začiatkový stav k 01.11.2016 predstavuje sumu 6,12 eur a konečný stav ku dňu 30.11.2016 predstavuje sumu 16,35 eur. Nie je preto zrejme, ako dodávateľ dospel k záveru o schopnosti spotrebiteľa splácať poskytnutý úver mesačnými splátkami vo výške 160,40 eur, pokiaľ zostatok na účte spotrebiteľa predstavoval cca 10 % mesačnej splátky úveru.

43. Z predložených dôkazov sa súdu javí, že veriteľ zisťoval a overoval len príjem žalobcu cez predložený neúplný výpis z účtu, z ktorého vyplýva len výška jedného mesačného príjmu, hoci jeho povinnosťou je zisťovať nielen príjem, ale aj výdavky, a to nielen tie z úverových registrov. Pri skúmaní výdavkov musí veriteľ vykonať audit domáceho rozpočtu dlžníka, aby splnil povinnosť odbornej starostlivosti. Skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov, nie je dostatočné. Tieto databázy nemôžu dať úplný obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tie možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Z lustrácie v úverových registroch je možné zistiť počet existujúcich úverov a výšku mesačnej splátky týchto úverov, ktoré spotrebiteľ už má, teda iba peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa, avšak nemožno objektívne posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať úver. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, vrátane pravidelných mesačných výdavkov nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Iba vzájomným porovnaním všetkých rozhodujúcich činiteľov je totiž možné vyhodnotiť, či spotrebiteľ je schopný a či pravdepodobne v budúcnosti (minimálne v období, na ktoré sa zmluva uzatvára) bude schopný plniť svoje záväzky.

44. Z vyjadrenia žalobcu vyplýva, že pri posudzovaní výdavkov vychádzal aj zo sumy životného minima na žiadateľa v čase posudzovania žiadosti vo výške 198,09 eur, pričom z vyjadrenia nevyplýva, že by prihliadal na výšku vyživovacej povinnosti žalovaného voči jeho manželke, ktorá mu vyplýva zo zákona o rodine.

45. Z ust. § 7 ods. 27 veta posledná ZoSÚ vyplýva, že náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, je nevyhnutné posudzovať s ohľadom na životné minimum ustanovené osobitným predpisom a na príjem spotrebiteľa. Tejto zákonnej povinnosti sa dodávateľ nemôže zbaviť odkazom na životné minimum, nakoľko to nie je ratio zákona a tento postup nezohľadňuje individuálnosť životnej situácie toho ktorého spotrebiteľa a jeho rodiny. Tento postup dodávateľa na úverovom trhu nekriticky akceptuje zjavne nevierohodné údaje poskytnuté spotrebiteľom a nahrádza ich svojvoľne paušálnym údajom v podobe sumy životného minima. Z ničoho teda neplynie záver ani usmernenie pre dodávateľov na úverovom trhu, že výdavky (resp. výška nákladov na zabezpečenie základných životných potrieb) spotrebiteľa sa bez ďalšieho majú rovnať sume životného minima (pozri rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 18Csp/5/2023 zo dňa 26.04.2023).

46. Ďalšou zložkou, ku ktorej sa viaže povinnosť skúmania s odbornou starostlivosťou sú výdavky, pričom nie je možné vychádzať len z tvrdení, či čestného prehlásenia spotrebiteľa, ak tieto nie sú podopreté konkrétnymi podkladmi a nestačí mať preukázaný len príjem spotrebiteľa, lebo zákon jasne hovorí o preverení údajov nielen o príjme, ale aj o výdavkoch spotrebiteľa, čo tu žalobca nepreukázal, že náležite preveril. Nebol produkovaný žalobcom ani jediný dôkaz o tom, že by preveril aj ďalšiu povinnú zložku, t.j. výdavky žalovaného (s výnimkou výdavkov na úvery), najmä výdavky na živobytie. V zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedené, že podľa zistenia veriteľa žalovaný má mesačné finančné výdavky (na splátky úverov, hypoték a lízingov) vo výške 150 eur a že žalovaný má iné bližšie nekonkretizované mesačné výdavky vo výške 50 eur. Tieto údaje sú zjavne nesprávne (nereálne), resp.

ničím nepodložené, čo vyvracia možnosť postupu veriteľa s odbornou starostlivosťou. Nemôže tak byť pochyb o porušení zákonnej povinnosti veriteľa skúmať s odbornou starostlivosťou výdavky žalovaného, ak ten pri poskytnutí úveru vychádza z neprimerane nízkych finančných výdavkov žalovaného, a takto to uvedie do formulára zmluvy, hoci mal a mohol vedieť, že žalovaný finančné mesačné výdavky má, keďže prinajmenšom o určitých výdavkoch žalovaného mal vedomosť z vykonanej lustrácie v evidencii NRKI. Veriteľ teda nezohľadňoval, neposúdil a nepreveril reálne príjmovú a výdavkovú zložku žalovaného, pokiaľ ide o ekonomický status žalovaného, preto žalobca nemôže úspešne tvrdiť, že jeho právny predchodca konal s odbornou starostlivosťou. Žalobca ničím nepreukázal skúmanie výdavkov žalovaného (minimálne na stravu, lieky, bývanie). Nejedná sa preto o konanie s odbornou starostlivosťou v prípade, ak veriteľ si tieto rozhodujúce skutočnosti síce formálne zistil uvedením sumy do formulára zmluvy, avšak uvádzané údaje si riadne neoveril. Bez zohľadnenia príjmov a rovnako aj výdavkov podľa názoru súdu veriteľ nemohol objektívne posudzovať celkovú sociálno-ekonomickú situáciu žalovaného. Iba ich vzájomným porovnaním je možné vyhodnotiť, či spotrebiteľ je dostatočne solventný a či pravdepodobne v budúcnosti (minimálne v období, na ktoré sa zmluva uzatvára) bude schopný plniť svoje záväzky. Skúmanie bonity žalovaného zo strany veriteľa je potrebné považovať za nepreukázané a úplne formalistické (podporne vid' napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 12Co/136/2019). Opak žalobca nepreukázal.

47. Súd sa v plnom rozsahu stotožňuje aj so závermi vyslovenými Krajským súdom v Prešove v rozhodnutí sp. zn. 6Co/171/2016 zo dňa 27.10.2016 v zmysle ktorých: „Dôsledkom podcenenia bonity je neposkytnutie ochrany veriteľovi, ktorý s hrubou nedbanlivosťou poruší povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť bonitu spotrebiteľa. Odvolací súd uvádza, že v tomto smere § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. vôbec nepôsobí odradzujúco, preto je dôvodné aplikovať ustanovenie generálneho zákona – Občianskeho zákonníka, a to § 3 ods. 1 o odmietnutí ochrany pri tak závažnom porušení povinnosti veriteľa na finančnom trhu. Poskytovanie úverov a pôžičiek je veľmi vážnym predmetom podnikateľskej činnosti, pretože pri tomto nejde o odplatu platenú v hotovosti, ale o odloženú platbu bez toho, aby bolo zrejmé, čo postretne dlžníka po uzavretí zmluvy. Ak je takáto agenda obzvlášť sledovaná z dôvodu neistých pomerov, ktoré môžu nastať po poskytnutí úveru, potom musia existovať prísne nároky na vyžadovanie povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a vyhodnotiť bonitu spotrebiteľa, keďže na rozdiel od neistých okolností po uzatvorení zmluvy je stav spotrebiteľa z pohľadu jeho osobných majetkových pomerov v čase kontraktácie spoznateľný. Ak Súdny dvor uznal ako odradzujúcu sankciu nepriznanie úrokov pri nezodpovednom prístupe dodávateľa na finančnom trhu pre porušenie konať s odbornou starostlivosťou, potom je podľa názoru odvolacieho súdu úplne eurokonformné aplikovať § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a porušenie závažnej povinnosti veriteľa považovať za odporujúce morálke.“

48. Súd dáva do pozornosti aj článok 26 preambuly smernice Európskeho parlamentu a rady 2008/48/ES o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, podľa ktorého členské štáty by mali prijať vhodné opatrenia na podporu zodpovedajúcich postupov počas všetkých fáz úverového vzťahu berúc do úvahy osobitný charakter svojho trhu s úvermi. Tieto opatrenia môžu napríklad zahŕňať poskytovanie informácií a vzdelávanie spotrebiteľov vrátane upozornení o rizikách spojených s neplnením zmluvných ustanovení týkajúcich sa splátok a s nadmernou zadlženosťou. Najmä na rozvíjajúcom sa trhu s úvermi je dôležité, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne alebo bez predchádzajúceho posúdenia úverovej bonity a aby členské štáty vykonávali potrebný dohľad na vyvarovanie sa takému správaniu a aby stanovili potrebné opatrenia na sankcionovanie veriteľov v takýchto prípadoch. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia o kreditnom riziku uvedené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/48/ES zo 14.6.2006 o začatí a vykonávaní činností úverových inštitúcií, veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa. Na tento účel by mali mať možnosť využiť informácie, ktoré im poskytol spotrebiteľ nielen počas prípravy príslušnej zmluvy o úvere, ale aj počas dlhodobého obchodného vzťahu. Orgány členských štátov by tiež mohli veriteľom poskytnúť vhodné pokyny a usmernenia. Aj spotrebiteľia by mali konať obozretne a dodržiavať svoje zmluvné povinnosti.

49. Aj z judikatúry Súdneho dvora EÚ jasne vyplýva povinnosť súdov skúmať pri spotrebiteľských zmluvách to, ako dodávateľ posudzoval bonitu spotrebiteľa. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na aktuálny rozsudok Súdneho dvora (druhá komora) z 5. marca 2020 vo veci C-679/2018 (OPR-Finance s.r.o. proti GK) podľa ktorého Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offa existenciu

porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie spĺňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

50. Záver súdu vo vzťahu k nutnosti riadneho preukázania skúmania bonity spotrebiteľa a čo toto v sebe musí obnášať nemôže byť pre žalobcu nijako nový, či prekvapivý. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 10Csp/62/2019 zo dňa 20.02.2020 alebo na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5Co/107/2019 zo dňa 13.02.2020, ktoré žalobcovi musia byť známe, keďže sa týkajú obdobných úverových zmlúv jeho právneho predchodcu a rovnako porušenia povinnosti skúmať bonitu spotrebiteľa.

51. Súd v tejto súvislosti poukazuje tiež napr. na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 19Co/130/2019 zo dňa 27.02.2020. V ňom krajský súd okrem iného uviedol, cit. „Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom žalobca pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta.“

52. Súd na podporu svojich záverov poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.03.2020 sp.zn. 3Co/153/2019 týkajúci sa rovnako porušenia povinnosti skúmať náležite bonitu spotrebiteľa. Podľa záverov krajského súdu (viď bod 17 odôvodnenia rozsudku) „je nutné konštatovať, že ustanovenie § 11 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. súd v súlade s požiadavkou odbornej spôsobilosti veriteľa vykladá tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy. Nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti. Ako vyplýva z prejednáwanej veci, overenie bonity dlžníka nebolo dostatočné. Postup žalobcu bol iba formálny a nezodpovedal odbornej starostlivosti. Žalobca nemal preukázaný príjem žalovaného hodnovernými dokladmi, napriek tomu mu poskytol úver. Žalobca sa nezaujímal, aké má žalovaný výdavky na živobytie a či mu teda zostáva dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru. V konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Keďže žalobca hrubo porušil zákonom stanovenú povinnosť, v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov“.

53. Súd v prejednáwanej veci dospel k záveru, že žalobca nepreukázal, že by náležite skúmal a vyhodnotil bonitu žalovaného v zmysle § 11 ods. 2 vety druhej zákona č. 129/2010 Z.z. v kontexte s § 7 ods. 1 citovaného zákona, čo samo o sebe spôsobilo bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

54. Nedôsledné skúmanie bonity žalovaného spôsobilo tu okrem bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru aj ďalší dôsledok vyplývajúci z § 11 ods. 2 vety prvej citovaného zákona, a to ten, že nie je možné úver predčasne zosplatniť. Právny úkon veriteľa o zosplatnení je preto v rozpore s týmto ustanovením, a preto podľa § 39 Občianskeho zákonníka je absolútne neplatný. Súd len pre úplnosť dodáva, že žalobca síce predložil súdu upozornenie - „predžalobnú upomienku“ zo dňa 26.06.2020, ku ktorému predložil aj doklad o doručovaní, ale nie je zrejmé čoho sa tento týkal, doručenie čoho (akej listiny) má preukazovať pričom ako adresát je označený žalovaný. Žalobca predložil tiež oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 27.08.2020, no nepredložil žiaden dôkaz o tom, že toto oznámenie žalovanému skutočne odoslal, resp. doručil do sféry jeho dispozície. Žalobca teda nepredložil žiaden dôkaz, ktorým by bolo preukázané, že by právny predchodca žalobcu skutočne doručil žalovanému oznámenie, že vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a vyzval ho k úhrade zosplatnenej sumy úveru a kedy sa tak malo stať. Uvedené bolo potrebné preto, lebo bez preukázaného doručenia takéhoto oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru a výzvy k úhrade zostatku úveru žalovanému, žalovaný nemohol o ňom vedieť. Navyše samotné oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru ani nemožno akceptovať ako korektnú výzvu k plneniu pre nesprávne uvedenú výšku dlhu žalovaného, keď je tam výzva k úhrade sumy až 8 627,28 eur, teda so zarátaním úrokov, pokút, na ktoré nárok vôbec nevznikol a v skutočnosti dlh bol podstatne nižší. Z ustanovenia § 53 ods. 9 OZ vyplýva, že pre účinné zosplatnenie sa vyžaduje: 1/ existencia omeškania dlžníka so splácaním úveru dlhšia ako 3 mesiace, 2/ upozornenie dlžníka veriteľom na možnosť zosplatnenia úveru v lehote nie kratšej ako 15 dní pred zosplatnením, 3/ doručenie oznámenia o zosplatnení úveru dlžníkovi, pričom tieto podmienky

musia byť splnené kumulatívne. Žalobca nepreukázal, že by žalovanému doručil predložené oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 21.06.2020, pričom účinky tohto úkonu nastávajú až doručením (§ 45 ods. 1 OZ). Podporne vid' napr. rozsudok Okresného súdu Levice sp.zn. 7Csp/140/2020 alebo Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 13Csp/7/2020.

55. Ďalším dôvodom prečo nemohlo ísť o platné predčasné zosplatnenie úveru je dôvod, na ktorý poukázal opakovane už v minulosti aj Krajský súd v Prešove v rozsudku zo dňa 28.06.2018 sp.zn. 6Co/26/2017 kde vo vzťahu k náležitostiam zosplatnenia dlhu uviedol, že "taký právny úkon, akým je zosplatnenie celého dlhu by mal obsahovať dôležitý údaj, a to identifikáciu tej nezaplatennej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatnenie celého dlhu. Práve totiž od splatnosti tejto splátky sa začína počítať premlčacia doba podľa § 103 OZ. Preto možno celkom opodstatnene konštatovať nad rámec potreby pre rozhodnutie v merite veci, že právny úkon, ktorým veriteľ zosplatnil celý dlh je na úkor určitosti nejasný, vyvoláva otázky, a preto neplatný pre jeho neurčitosť (§ 37 ods. 1 OZ)". Uvedený názor bol potvrdený aj v ďalších rozhodnutiach Krajského súdu v Prešove (vid' napr. rozsudok zo dňa 29.10.2019 sp.zn. 20Co/90/2019, bod 17 jeho odôvodnenia).

56. Negatívne dôsledky bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a z nej sa odvíjajúcej nesprávnej predstavy veriteľa o výške mesačnej splátky zaťažujú veriteľa, idú na jeho vrub, on pripravil zmluvu a vymedzil v nej náležitosti spôsobom odporujúcim § 7 a § 9 ods. 2 ZoSÚ, preto nemohol úver predčasne zosplatniť ani platne postúpiť pohľadávku voči žalovanému na žalobcu, keďže ako už súd uviedol, zákonnou podmienkou postúpiteľnosti takejto pohľadávky v zmysle § 17 ZoSÚ bolo, aby išlo o pohľadávku po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávku, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, čo tu splnené nebolo (posledná splátka úveru bude splatná až dňa 20.12.2026 a platné predčasné zosplatnenie úveru súdu preukázané nebolo).

57. Súd preto musel prihliadnuť na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, nakoľko vymáhanie pohľadávky a uplatnenie práv v právnom štáte musí mať a má svoj právny rámec, zákonný postup a ani prípadná existencia dlhu dlžníka nemôže ospravedlniť jeho nedodržanie. V danom prípade sa navyše plnenia domáha profesionál znalý práva proti neprofesionálovi - spotrebiteľovi, preto nedodržanie zákonných podmienok postúpenia pohľadávky v zmysle osobitných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch tu ide na ťarchu veriteľa a nemôže ho zhojiť ani neplnenie povinnosti dlžníka splácať úver, keďže dlžník na neplatnosti postúpenia pohľadávky bankou na žalobcu žiadnu vinu nenesie a nijako túto neplatnosť nezavinil. Navyše nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcom nemá žiaden súvis a vplyv na to, či existuje (a trvá) alebo neexistuje záväzok žalovaného z pôvodnej zmluvy o úvere, keďže postúpenie pohľadávky sa týka len zmeny v osobe veriteľa a nie pohľadávky ako takej.

58. Pokiaľ ide o pripustenie zmeny žalobcu uznesením zo dňa 31.10.2023, išlo o procesné rozhodnutie, ktoré nijako neosvedčovalo platnosť postúpenia pohľadávky a hmotnoprávnu aktívnu vecnú legitímáciu do konania vstupujúceho žalobcu a nezbavovalo súd povinnosti ju skúmať. Skutočnosť, že do konania bol žalobca pripustený nezbavovala súd povinnosti preskúmať ex offa zákonné podmienky pre postúpenie pohľadávky. Pri rozhodovaní o návrhu na zmenu strany sporu súd skúma, či ten kto zmenu navrhuje preukázal prevod alebo prechod práv alebo povinností, pričom pre účely tohto rozhodnutia stačí preukázanie, že nastala (formálno-právna) skutočnosť, ktorá môže mať podľa hmotného práva za následok prevod alebo prechod práv alebo povinností. Súd v tomto štádiu nie je oprávnený hodnotiť, či sú inak naplnené predpoklady pre takéto právne nástupníctvo z pohľadu hmotnoprávnej úpravy, t.j. neposudzuje prevod alebo prechod práv alebo povinností podľa hmotného práva v rozsahu zodpovedajúceho možnému záveru pre rozhodnutie vo veci samej, neposudzuje, či podľa hmotného práva skutočne došlo k prevodu alebo prechodu práva alebo povinnosti lebo to je vyhradené až rozhodnutiu vo veci samej pri skúmaní vecnej legitímácie účastníka konania (vid' tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo 42/2011 zo dňa 20.12.2011, ktoré je plne použiteľné aj v režime § 80 CSP, nakoľko nedošlo k zásadnej obsahovej zmene právnej úpravy zmeny účastníka/ strany sporu v porovnaní s predošlým § 92 ods. 2, 3 O.s.p., čo potvrdzuje aj dôvodová správa k CSP, ktorá konštatuje, že navrhovaná právna úprava sa len prispôsobila terminológii a novej koncepcii sporového konania). Súd teda pri rozhodovaní o zmene strany sporu hodnotí takýto návrh len z hľadísk, či návrh na zmenu bol podaný oprávnenou osobou, či sa tak stalo po podaní žaloby a osoba, ktorá má vstúpiť do konania na miesto žalobcu s tým súhlasila a či v návrhu tvrdená skutočnosť je podľa hmotného práva spôsobilá preukázať, že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práv alebo

povinností. Ako vyplýva aj z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo 42/2011 zo dňa 20.12.2011, súd v rámci rozhodnutia podľa § 92 ods. 2 a 3 O.s.p. (dnes § 80 CSP) nehodnotí právne úkony z hľadiska ich platnosti, lebo by išlo o posúdenie naplnenia predpokladov právneho nástupníctva z pohľadu hmotnoprávnej úpravy, a teda o riešenie predbežnej otázky dôležitej pre rozhodnutie vo veci samej. Platnosť postúpenia pohľadávky tu preto súd nebol oprávnený skúmať pri procesnom rozhodovaní o návrhu na zmenu žalobcu, pri ktorom na to objektívne ani nie je priestor a možnosť (keďže dokazovanie v zmysle § 188 ods.1 CSP sa vykonáva až na pojednávaní), ale mohol tak urobiť až pri rozhodovaní vo veci samej.

59. Pokiaľ ide o aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu, ten ju vyvodzuje z toho, že pohľadávka voči žalovanému bola na neho postúpená ku dňu 21.09.2023 na základe zmluvy o postúpení pohľadávok. Vzhľadom na skutočnosť, že veriteľom s ktorým žalovaný uzavrel úverovú zmluvu na základe ktorej mala vzniknúť žalovaná pohľadávka nebol žalobca ale obchodná spoločnosť Consumer Finance Holding, a.s., ktorej právnym nástupcom v dôsledku zlúčenia sa stala Všeobecná úverová banka, a.s. a vzhľadom na tvrdenie žalobcu, že pohľadávka voči žalovanému bola mu postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok, základnou otázkou pre rozhodnutie, ktorú bolo nevyhnutné skôr než by súd pristúpil k samotnému posúdeniu výšky nároku vyriešiť si otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Zodpovedanie uvedenej otázky súdom je nevyhnutné vždy, a to ex offio, teda aj bez námietky a bez ohľadu na postoj žalovaného, teda bez ohľadu na to, či sám žalovaný nárok voči nemu uplatnený sporí alebo nie (k tomu podporne pozri napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn. 21Co/83/2017 alebo 18Co/101/2017 z ktorých cit. "Súd prvej inštancie správne preskúmaval vecnú legitímáciu, či už aktívnu (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnu (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného), ktorá je imanentnou súčasťou civilného procesu (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009). V opačnom prípade by išlo o zjavný excés v postupe konajúceho súdu, ktorý pri opomenutí vyriešiť kardinálnu otázku, akou je otázka existencie vecnej legitímácie, k zodpovedaniu ktorej je konajúci súd ex offio viazaný, by bolo protirečenie obsahu základného práva na súdnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj obsahu práva na spravodlivé súdne konanie garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru.- (nález Ústavného súdu SR zo 16. decembra 2014, sp. zn. III. ÚS 266/2014.“.

60. Podľa názoru súdu nebola v spore preukázaná aktívna vecná legitímácia žalobcu, teda platné postúpenie pohľadávky voči žalovanému, či čo i len jej časti na žalobcu. Žaloba tak v časti, v ktorej nebola vzatá späť musela byť zamietnutá bez ďalšieho, keďže žalobca nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitímáciu.

61. V súvislosti so svojim záverom o nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu súd poukazuje na to, že uvedené rozhodnutie už pre žalobcu nemôže byť nijako nové, či prekvapivé, nakoľko k rovnakému záveru v skutkových a právne obdobných sporoch žalobcu dospeli aj iné súdy. V tejto súvislosti súd dáva do pozornosti žalobcu napr. rozsudok Okresného súdu Levice sp.zn. 7Csp/140/2020, alebo rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 7Csp/194/2020, či rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 13Csp/7/2020.

62. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

63. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

64. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP. Nakoľko súd žalobu zamietol v plnom rozsahu, priznal žalovanému voči procesne neúspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.